

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 28P/28/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224200597
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Gašparová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1224200597.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. X, A., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava dieťa matky: P. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. X, V., zastúpená Advokátska kancelária, KUHAJDA, s.r.o., Karadžičova 47, Bratislava a otca: Q. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. X, A., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

Otec je povinný platiť na maloletú C. K., nar. XX.XX.XXXX výživné vo výške 100,- eur mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci k rukám matky, počnúc vykonateľnosťou tohto uznesenia a to až do vykonateľnosti výroku rozsudku o výživnom k maloletej v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 28P/3/2024.

II. Vo zvyšnej časti súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Na tunajšom súde sa pod sp. zn. 28P/3/2024 vedie konanie o návrhu matky (manželky) na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva.

2. Podaním, doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.02.2024, manželka doplnila svoj návrh na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode. Zároveň v rámci tohto podania navrhla nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd na čas do právoplatnosti rozhodnutia vo veci rozvodu dočasne zveril maloletú C. do osobnej starostlivosti matky, upravil styk otca s maloletou a uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 100,- Eur mesačne k rukám matky splatnou vždy do 20. dňa v mesiaci.

3. Svoj návrh matka odôvodnila neodkladnou potrebou úpravy pomerov, nakoľko je to navrhovateľka, ktorá od odchodu zo spoločnej domácnosti reálne zabezpečuje starostlivosť o maloletú dcéru, ako aj z praktického hľadiska napríklad pre potreby komunikácie s jednotlivými inštitúciami (materská škola, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti a ďalšie), ktoré vo všeobecnosti vyžadujú písomný súhlas oboch rodičov pri jednotlivých právnych úkonov. Zároveň má navrhovateľka reálnu obavu na základe vyhrážok manžela, že by mohlo dôjsť z jeho strany k zobraťiu ich maloletej dcéry bez vedomia navrhovateľky, napríklad z materskej školy s úmyslom vydierať navrhovateľku, aby sa k nemu vrátila do spoločnej domácnosti. V súčasnej dobe z dôvodu nadmerného požívania alkoholických nápojov často krátko od ranných hodín, ktoré manžel nie zriedka kombinuje aj s rôznymi liekmi, je absolútne vylúčené, aby mohol

mať manžel spoločnú maloletú dcéru vzhľadom na jej vek a tomu primerané jej duševné aj fyzické schopnosti, v starostlivosti, resp. s ňou trávil akýkoľvek čas bez prítomnosti inej osoby. Maloletá dcéra aj keď má k svojmu otcovi pozitívny vzťah, tým že bola prítomná pri tom, kedy jej otec pod vplyvom alkoholu nie raz bol násilný, kričal a aj fyzicky napadol navrhovateľku a to tak, že musela byť lekársky ošetrovaná, vzhľadom na krátky časový odstup od týchto udalostí, si na toto spontánne spomína a hovorí o tom. Navyše, ponechanie maloletej bez prítomnosti inej osoby s jej otcom by mohlo mať, vzhľadom na vysoko pravdepodobné psychické ochorenie manžela - alkoholizmus, ktorý sa prejavuje značným násilným správaním, nie len negatívny dopad na jej zdravý duševný vývoj, ale s ohľadom na jej nízky vek C. P. W. T., by mohlo ohroziť jej život alebo zdravie. Manžel na základe predchádzajúcej komunikácie poslal dňa 15.02.2024 navrhovateľke 100,00 EUR ako výživné pre maloletú dcéru na účet navrhovateľky.

4. Na Mestskom súde Bratislava II toho času prebieha konanie pod sp. zn. 28P/3/2024 o rozvode manželstva rodičov a o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, v ktorom sa budú realizovať prvé úkony za účelom zistenia možnosti využitia interdisciplinárnej spolupráce medzi profesiami, ktoré sa podieľajú na riešení rodičovského konfliktu v snahe nastavenia určitých pravidiel medzi rodičmi v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Rodičom bude poskytnutý kontakt na bezplatné psychologické poradenstvo za účelom zmiernenia rodičovského konfliktu:

5. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 Civilného sporového poriadku, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

12. Podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

13. Podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

15. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravu nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatí konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný)

charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Preukázanie alebo osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná úprava (§ 326 ods. 1,2 CSP, § 329 ods. 1,2,3 CSP) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu.

16. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach starostlivosti súdu maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj maloletého dieťaťa. Neodkladné opatrenie má mať len dočasnú povahu a v konaní vo veciach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) má byť prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Základným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnosti súdnej úpravy pomerov účastníkov konania, v prípade konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, pomerov maloletého dieťaťa. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchla úprava pomerov, ktoré, ako vyplýva zo samotného pojmu, neznesú ďalší odklad. Musí ísť teda o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohlo dôjsť k ťažko napravitelnému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého dieťaťa.

17. Matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia náležitým spôsobom nepreukázala ani netvrdila také okolnosti a skutočnosti, ktoré by vyvodzovali záver o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov k maloletému dieťaťu čo do zverenia maloletého dieťaťa navrhovaným spôsobom. Ustanovenie CMP umožňuje iba, aby súd nariadil odovzdať dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti. V danom prípade sa maloleté dieťa už nachádza v starostlivosti matky a preto nie je možné toto zákonné ustanovenie aplikovať. I keď je výpočet povinností, ktoré je možné uložiť podľa ustanovenia 325 ods. 2 CSP demonštratívny a umožňuje vo výnimočných prípadoch aj zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti, podľa názoru súdu nie je návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia dôvodný. Zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov formou neodkladného opatrenia bez toho, že by boli osvedčené výnimočné dôvody a reálne osvedčená obava o život a zdravie dieťaťa, by neprímeraným spôsobom zasiahlo do práv druhého rodiča, zvýhodňovalo by jedného rodiča pred druhým a mohlo by tak prejudikovať rozhodnutie vo veci samej. Až v konaní vo veci samej, po vykonaní náležitého dokazovania bude môcť súd rozhodnúť, aká úprava práv a povinností k maloletému dieťaťu je v jeho najlepšom záujme. Rovnako v časti úpravy styku, nebola preukázaná potreba bezodkladnej úpravy, ktorej by sa v prípade záujmu, mal domáhať rodič, ktorý dieťa nemá v starostlivosti, teda otec, nie matka. Súd preto aj v tejto časti návrh ako neodôvodnený zamietol. Až v konaní vo veci samej, po vykonaní náležitého dokazovania bude môcť súd rozhodnúť, aká úprava práv a povinností rodičov k maloletej, teda aj úpravy styku, je v jej najlepšom záujme.

18. Z návrhu matky mal súd za osvedčené, že rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti. Neodkladným opatrením nerozhoduje súd o výške výživného podľa schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča. V súlade s platným Civilným mimosporovým poriadkom možno v rámci neodkladného opatrenia nariadiť rodičovi platiť výživné len v nevyhnutnej miere. Uvedeným zákonným ustanovením mal zákonodarca na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená. Treba zdôrazniť, že rozsah výživného v neodkladnom

opatrení sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí, okrem prípadu, ak nevyhnutná miera je súčasne limitom schopností a možností povinného. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. V posudzovanom prípade prihliadnúc na hore uvedené zásady, mal súd preukázanú existenciu potreby dočasnej nevyhnutnej úpravy týkajúcej sa plnenia vyživovacej povinnosti otca k maloletej. Pri určení výšky výživného súd vychádzal zo sumy životného minima určeného na neplnoleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Podľa vyššie uvedeného považoval súd za primerané výživné vo výške 100,- eur mesačne, ktoré bude otec povinný predbežne platiť a táto suma aspoň čiastočne pokryje náklady na odôvodnené potreby maloletej.

19. V závere považuje súd za dôležité zdôrazniť, že úloha oboch rodičov v živote maloletého dieťaťa je nezastupiteľná a záujem maloletého dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho a najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletými deťmi a tento záujem v zásade vyžaduje, aby sa na ich výchove podieľali obaja rodičia. Ideálne by bolo keby rodičia prestali „bojovať“ a traumatizovať svoju dieťa a prevzali svoju rodičovskú zodpovednosť za jeho harmonický vývoj.

20. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.